

Соболь Л.А., Будник О.В.

КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ЗРУЧНОСТІ ЧИТАННЯ ВЕКТОРНИХ ШРИФТІВ

Проблема комплексної оцінки зручності читання шрифтів є актуальним напрямком поліграфії і знаходиться в центрі уваги таких вчених, як Вендт Д., Гешев М., Захріссон Б, Кудрявцев А., Мільчин Е., Вільямс Р. та інші. Однак в області оцінки зручності читання нових векторних шрифтів на сьогоднішній день відсутні конкретні рекомендації, основані на науковій базі.

В даний час в науці не вироблений єдиний підхід до проблеми оцінки зручності читання векторних шрифтів, що знайшло відображення у визначенні сутності цього процесу. Так Д. Вендт визначив зручність шрифту «як відповідність між читацькими очікуваннями, зумовленими семантикою, синтаксисом і дизайном тексту, з одного боку, і його реальним втіленням - з іншого». Б. Захріссон підкреслює, що зручність читання повинна розумітися як «швидкість і точність візуального сприйняття осмисленого, суцільного тексту». Однак за рамками визначення залишається естетичне сприйняття шрифтової форми, підкреслюється лише швидкість і точність її сприйняття.

Нами за основу було взято визначення Р. Вільямса, згідно з яким, зручним для читання шрифт роблять його графічні особливості, кернінг, кегль, інтерліньяж, довжина рядка, виключка, накреслення.

В якості основних методик в більшості випадків використовувалися трудомісткі і пов'язані із застосуванням апаратури набори операцій, результати яких часто відносились в більшій мірі до області розрізнення шрифтів і не дозволяли зробити комплексний висновок щодо їх зручності читання [1]. За рамками досліджень в більшості випадків залишалися питання суб'єктивної оцінки гарнітур читачами.

Найбільш значимі для зручності читання параметри набору були досліджені досить докладно і визначені галузевими стандартами, у той час як рекомендації по зручності читання гарнітур в цих документах відсутні.

Зручність читання - характеристика відносна, тобто той шрифт, який прийнятний для школярів початкових класів, може виявитися невідповідним для дорослих читачів [2]. Погляди читачів на зручність читання навіть всередині вікових груп можуть змінюватися з часом в залежності від впровадження в практику книговидання тих чи інших малюнків шрифтів.

Для дослідження зручності читання векторних шрифтів були розроблені та використані такі методи як: багатофакторний дисперсійний аналіз, метод парних порівнянь. Цими методами вперше була проведена оцінка зручності читання векторних шрифтів для читачів, вікова група яких - 15-18 років. Запропонована комплексна оцінка зручності читання базується на об'єктивних параметрах процесу читання та суб'єктивних оцінках читачів.

Література:

1. Вильберг П.В. Азбука книжного дизайна. – СПб.: Изд-во СПбГПУ, 2002. – 110 с.
2. Воскресенський М.И., Колосов А.И. Наборные процессы и переработка текстовой информации.- М.: Книга, 1989. - 429 с.